

A kerékpározás létesítményei és azok használatához kapcsolódó ismeretek Hegyeshalom községben.

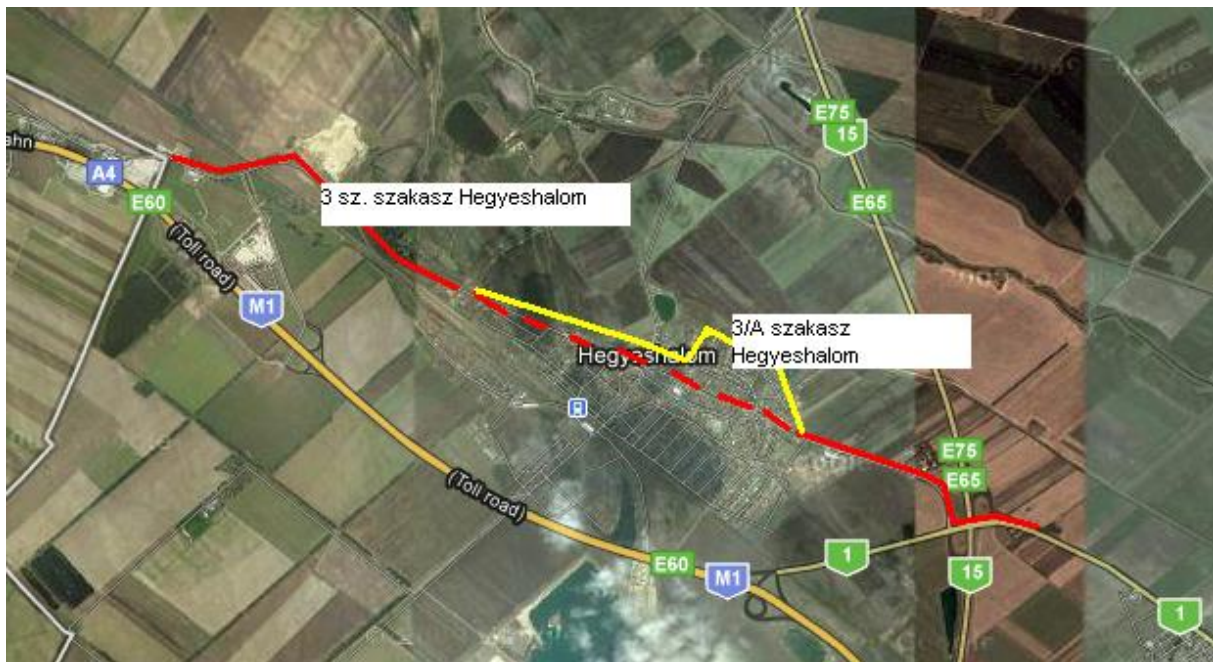
„A közúti közlekedés biztonsága és zavartalansága fontos társadalmi érdek. A biztonságos és zavartalan közlekedés alapvető feltétele, hogy a közlekedési szabályokat mindenki megtartsa és számíthasson arra, hogy azokat mások is megtartják. Emellett szükséges az is, hogy a közlekedés résztvevői előzékenyek és türelmesek legyenek egymással szemben.”

Előzmények

A fenti, KRESZ bevezetőben megfogalmazott gondolat a közlekedés-biztonság emberi tényezőinek alapvetéseit és elvárásait rögzíti. Az emberi tényezők mellett azonban nagyon fontosak az ugyanilyen szempontból megfogalmazott létesítményi kritériumok is. Az országos úthálózatban kiemelt forgalmi jelentőséggel bíró 1.sz. főút egyszerre tölt be lokális, helyi funkciókat és kiemelten, a nemzetközi forgalom kulturált és biztonságos lebonyolítását biztosító feladatokat. Egy ilyen jelentőségű létesítménynél elvárható követelmény a közlekedők esélyegyenlőségeit biztosító hálózati kialakítás, a forgalom minden résztvevőjének érdekeit szolgáló létesítményi feltétel biztosítása. Ez a kerékpárosok és gyalogosok, a közlekedés legvédtelenebb résztvevői számára Hegyeshalom és Mosonmagyaróvár között az elmúlt évekig nem volt biztosítva. Az érintett települések évtizedes és kitartó küzdelme és anyagi részvállalása végre az elmúlt években eredményre vezetett, sok sikertelen pályázat után végre megépült az 1.sz út melletti biztonságos kerékpározást és gyalogos közlekedést biztosító kerékpárút. A külterületi szakaszokkal egy időben megpályázott belterületi szakasz azonban tervezési, helybiztosítási és pályázati nehézség miatt nem valósulhatott meg, a „komplex létesítmény” követelményeit maradéktalanul megvalósítva. Az alábbi térképrészleten feltüntetett baleseti adatok pedig meggyőzően bizonyítják, hogy a főút átkelési szakaszán a kerékpáros közlekedés tekintetében sürgős intézkedések végrehajtására volt szükség.

Jelmagyarázat: Súlyos és könnyű sérülés ●
Könnyű sérülés ●
Településhatáron tervezett nyomvonal —

A belterületi szakasz első változat szerinti, településhatáron tervezett nyomvonala ugyan a hálózati szempontokat maximálisan kielégítette, de a település érdekeit és az átkelési szakasz közlekedésbiztonságát teljes egészében háttérbe szorította. A település számára ez a nyilvánvalóan előnytelen változat elfogadhatatlan volt. Ugyanakkor a település belterületi szakaszán külön nyomvonalon vezetett, önálló kerékpárút a hely- és magassági szintproblémák és a hálózati homogenitás követelményei miatt nem megvalósítható. A kialakult patthelyzetet az új kerékpáros tervezési útmutató oldotta fel, amely beemelte, a bevált hazai és külföldi példák alapján, a belterületen összefüggő hálózati elemként létesíthető kerékpársáv kijelölésének lehetőségét. Ehhez a település átkelési szakaszán jelentős hosszban az 1.számú út szélességi paramétereit meg kell növelni, ami egyaránt szolgál állami és helyi, önkormányzati érdekeket is. Ezen kompromisszum volt az alapja annak, hogy a településen a komplex hálózati üzemeltetés feltételei megvalósulhassanak, és Hegyeshalom település Önkormányzata az átkelési szakaszon mentesülhessen a fenntartási és üzemeltetési költségek viselése alól.

A létesítmény átadása előtt hasznos megismerni/átismételni annak használatára irányuló szabályokat és ezek ismeretét. A pályázat elnyerésének lényeges feltétele volt az, hogy e tekintetben, sőt ezt meghaladóan a településen élők közlekedési gyakorlatában és szemléletében- szemléletváltására is történjenek intézkedések, elhatározások. A kerékpáros- és az ezzel összefüggő általános közlekedés szabályok megismertetésére, helyes értelmezése és gyakorlati alkalmazásának begyakoroltatására, valamint a közlekedés biztonsága érdekében a szükséges szabálykövető magatartásra történő orientálására külön fejezetet kellett kidolgozni a pályázatban. A projekt keretében rendelkezésre álló rövid idő nem alkalmas a pedagógiailag kívánatos ismeretszerzési folyamat komplex teljesítésére, az ismertszerzésre, a jártasságok és készségek kialakítására. A település életét alapvetően befolyásoló közlekedési infrastruktúrafejlesztéshez kapcsolódó ismeretek átadása, a szabályok és közúti jelzések jelentésének tisztázása és az ezekhez kapcsolódó magatartási normák tudatosítása lehet „csak” a feladat.

A szemléletformálás megjelölt szinterei a projektben: óvoda, általános iskola, települési művelődési ház, valamint a település honlapja.

A különböző szintereken végzendő tevékenységek keretében sor kerül:

- a kiviteli terv tervlapjai és műszaki leírása alapján demonstrációs oktatási anyag készítésére az egyes szinterekhez adaptálva,

- előadások, oktatások megtartására, ehhez a szükséges szakanyagok elkészítésére,
- tesztlap készítésre és ezek tapasztalatainak kiértékelésre,
- honlapon történő megjelenéshez szakanyag készítésére.

A rendezvények célközegei:

- Óvodások,
- Iskolások,
- Pedagógusok,
- A település vezetése és teljes lakossága,
- Civil szervezetek, egyesületek

A rendezvények lebonyolításában a pedagógusok és civil szervezetek bevonásának és motiválásának alapvető indoka, hogy a közlekedési ismeretek fejlesztési tevékenysége folyamatos legyen, a projekt befejezése után sem szakadjon meg, a település közösségi életében alapvető szükségletként rögzüljön.

A fentiek érdekében kerül összeállításra a reményeink szerint széles körben megismerésre, áttanulmányozásra kerülő, a hamarosan átadásra kerülő létesítmények hatékony és biztonságos használatához kapcsolódó szabálygyűjtemény. Ez a legfontosabb, kerékpáros közlekedéshez szükséges ismereteket eleveníti fel a már valamilyen kategóriás jogosítvánnyal rendelkezőknél, illetve biztosítja a még ezeket nem ismerők számára az alapvető tudnivalókat. Az összeállítás **1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól** szerkezetében tartalmazza a kerékpár közlekedéssel kapcsolatos legfontosabb ismereteket úgy, hogy a részletesebb és konkrét háttéranyagok a hivatkozott jogszabály szerkezetéhez illeszkedjenek. Akinek érdeklődését így sikerült felkelteni, annak az említett jogszabályi szöveg áttanulmányozása révén a háttéranyag is rendelkezésre áll. Aki ehhez nem rendelkezik elegendő idővel, és akinek az anyag, illetve a szabályok értelmezése gondot jelent, vagy szívesen részt venne egy kötetlen tájékoztatón, beszélgetésen, azt szívesen látjuk a **Polgármesteri Hivatalban 2013. november 20-án 17 órakor** megrendezésre kerülő előadáson és konzultáción.

Az összeállítás több részben fog felkerülni a település honlapjára. Egyes részekhez tesztkérdések is megjelennek, amelyek révén mindenki lemérheti azt, hogy milyen mértékben ismeri a vonatkozó szabályokat, hol merülnek fel a szabályismeretben hézagok, hiányosságok. Ezek tisztázásának is jó lehetőséget biztosít a november 20-án megrendezésre kerülő személyes találkozás. A várhatóan sok tisztázandó kérdés természetes velejárója a közlekedéssel kapcsolatos felvetéseknek, hiszen a KRESZ az 1975-ben történt megjelenése óta számtalanszor változott és különösen a 2010-ben történt változtatások érintik jelentősen a kerékpáros közlekedési szabályokat.

A közlekedés veszélyes üzem. A jogszabálykövető magatartásra történő nevelésre a gyermekkorban adottak az élettani és iskolaszervezeti jellemzők miatt az ideális feltételek. A nevelés azonban nemcsak az iskola feladata. Kiemelt szereppel bírnak a családok, a szülők, de az egész társadalom a mindennapi jó, vagy rossz példákkal együtt. Beszéljünk erről is nyíltan és kendőzetlenül. Kérdéseiket, tapasztalataikat a honlapon várom, hogy azokra személyes találkozásunkkor rendszerezve és csoportosítva minél kielégítőbb válaszokat adhassak.

Tisztelettel bízatom Önöket egy jó és hasznos cél érdekében történő együttműködésre:

Kalincsak István
kalincsak.istvan@gmail.com

**1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet
a közúti közlekedés szabályairól**

A közlekedésben résztvevőkre vonatkozó általános rendelkezések

3. §³ (1) Aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles

a) a közúti forgalomra, valamint a közútnak és környezetének a védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani;

b) a közúti jelzések rendelkezéseinek, továbbá a forgalom irányítására, ellenőrzésére jogosultak utasításainak eleget tenni;

c) *úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyónbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon.*

4. § (1) Járművet az vezethet, aki

a) a jármű vezetésére jogszabályban meghatározott, érvényes engedéllyel rendelkezik, és a jármű vezetésétől eltiltva nincs;

b) a jármű biztonságos vezetésére képes állapotban van, továbbá

c) a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol.

(2) A jármű vezetését az üzemben tartó nem engedheti meg, illetőleg a vezető nem engedheti át olyan személynek, aki az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek nem felel meg.

(4)⁵ *Az (1) bekezdés b) pontjában foglalt feltétel fennállása esetén - a főútvonalon kerékpározás esetét kivéve - a kerékpárosra nem kell alkalmazni az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott korlátozást.*

A járművek közlekedésben való részvételének a feltételei

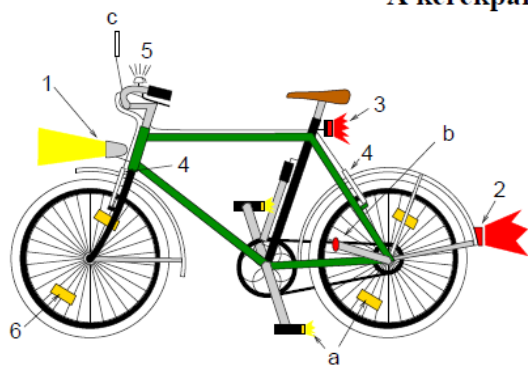
5. § (1)⁶ A közlekedésben olyan járművel szabad részt venni,

c)⁷ amelynek műszaki-, biztonsági- és környezetvédelmi jellemzői megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek;

f)⁸ amelyre a külön jogszabályban meghatározottak szerinti kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet fennáll

(2)⁹ A jármű vezetője, mielőtt a járművel a telephelyről (így különösen a garázból) elindul, köteles a kormányberendezés, a fékberendezés, a gumibroncsok, valamint a kötelezően előírt világító- és fényjelző berendezések állapotát (működését),

A kerékpár tartozékai

A KRESZ által előírt kötelező kerékpár-tartozékok:

1. Fehér színű első lámpa.
2. Vörös színű hátsó lámpa.
3. Vörös színű hátsó prizma.
4. Két, egymástól független fék.
5. Csengő.
6. Borostyánsárga színű küllőprizma legalább az első keréken.
7. Fényvisszaverő ruházat (lakott területen kívül az úttesten éjszaka vagy rossz látási viszonyok között).

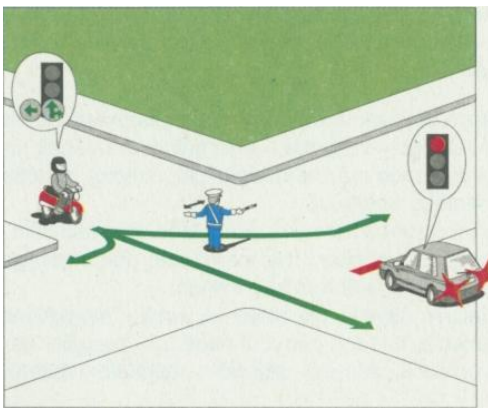
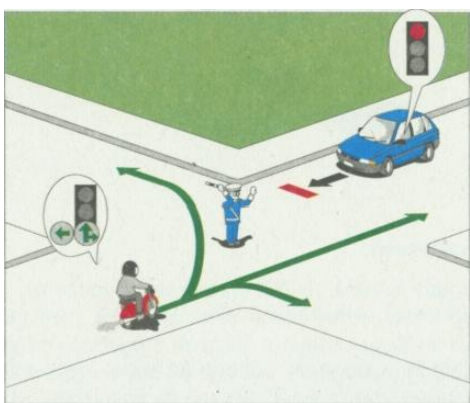
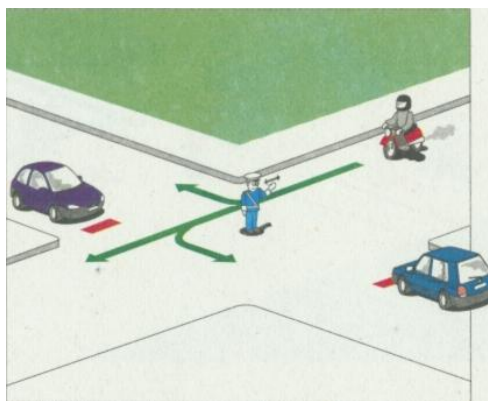
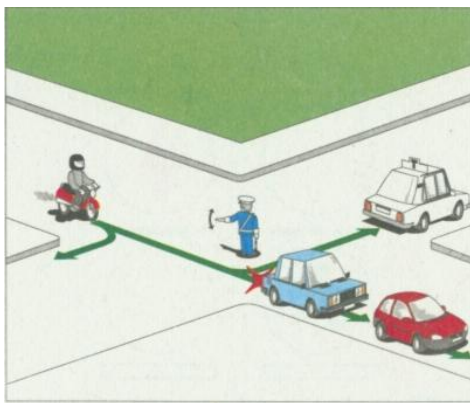
A KRESZ által javasolt kerékpártartozékok:

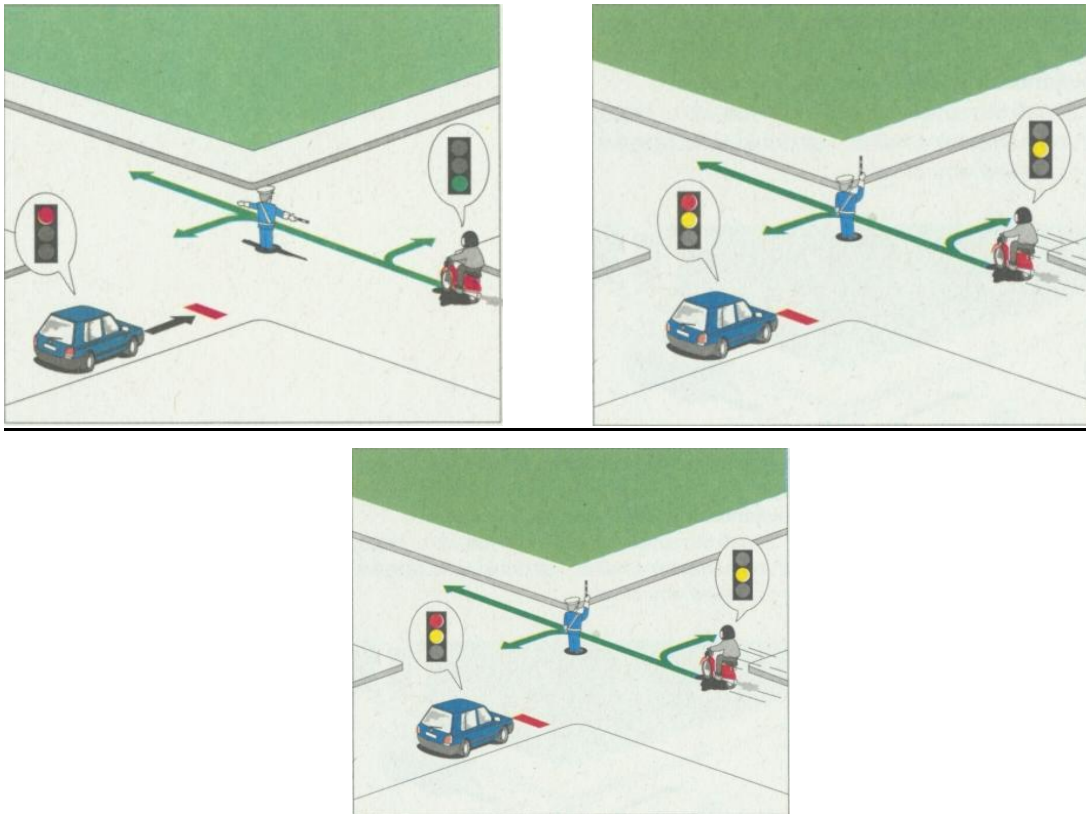
- a. A pedálon és a küllők között borostyánsárga színű prizmák.
- b. Karos szélességjelző prizma.
- c. Visszapillantó tükör.
- d. Sárvédő.
- e. Kerékpáros bukósisak

Közúti jelzések

1. A rendőr jelzései

(4)¹⁶ Az (1), (2) és a (3) bekezdésben foglalt rendelkezések értelemszerűen irányadók a szolgálatban lévő katonai forgalomszabályozó, a katasztrófavédelmi hatóság közúti ellenőre, a vám- és pénzügyőr, a tűzoltó, valamint a forgalmat ellenőrző közlekedési hatóság közúti ellenőre által adott jelzésekre is.

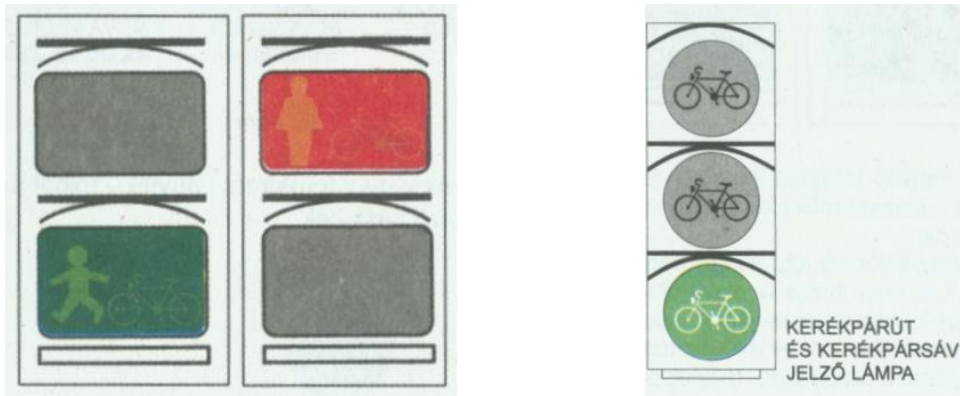
(5)¹⁷ A közterület-felügyelő a jármű megállítására a (2) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglalt jelzést adja. Az ilyen jelzés észlelése esetén a járművel meg kell állni.

2. A jelzőőr jelzései

7. §¹⁸ (1) A jelzőőr vagy a polgárőr jelzőtárcsával vagy - feltartott, vagy vasúti átjárónál az úttesten állványra helyezett - piros fényű lámpával adott jelzésére meg kell állni.

(2) Ha a forgalmat jelzőőr vagy polgárőr irányítja, köteles azt az egyéb veszélyt jelző táblával - a jelzőőrrre vonatkozó kiegészítő táblával együtt - a külön jogszabályban meghatározottak szerint előre jelezni.

3. A gyalogosforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülékek

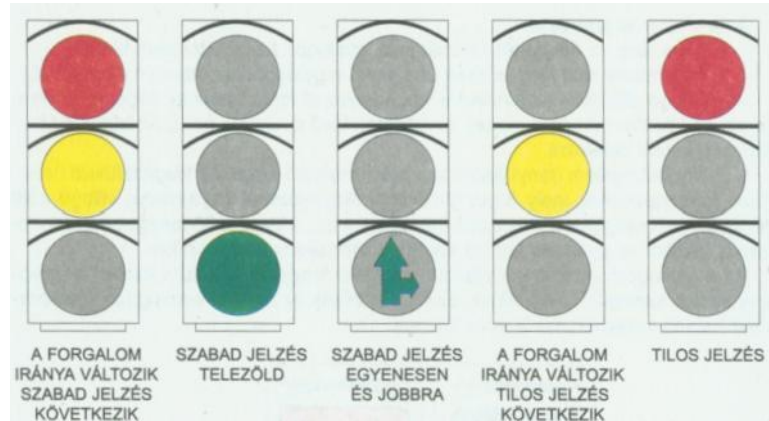

(3)²⁰ Ha az (1) bekezdésben említett fényjelző készülék lámpái az álló vagy a haladó gyalogos mellett kerékpárt is mutatnak, a (2) bekezdés rendelkezései - értelemszerűen - az úttestet keresztező kerékpárúton haladó kerékpárosra is vonatkoznak.

(4)²¹ Ahol a gyalogosforgalom irányítására külön fényjelző készüléket nem helyeztek el a járműforgalom számára kihelyezett fényjelző készülék jelzései - értelemszerűen - irányadók a gyalogosokra is.

4. A járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülékek

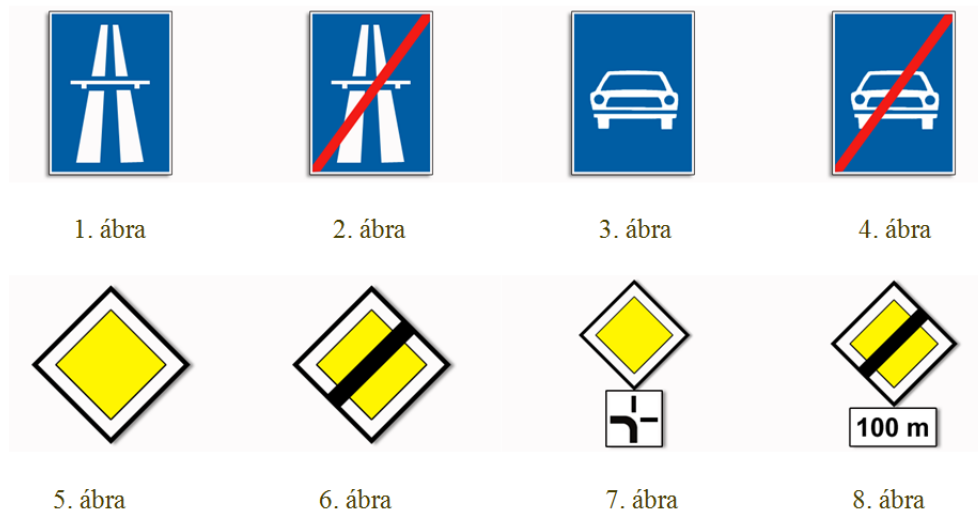
(9)³⁴ Ha a forgalmat fényjelző készülék irányítja, a „Főútvonat” jelzőtábla, valamint az elsőbbséget szabályozó jelzőtáblák jelzései nem irányadók.

5. A közúti jelzőtáblákra vonatkozó rendelkezések

A közúti jelzőtáblák a járművezetők részére

a) az útvonal típusát jelzik,

b) az elsőbbséget szabályozzák,

9. ábra

10. ábra

10/a. ábra

11. ábra

12. ábra

13. ábra

14. ábra

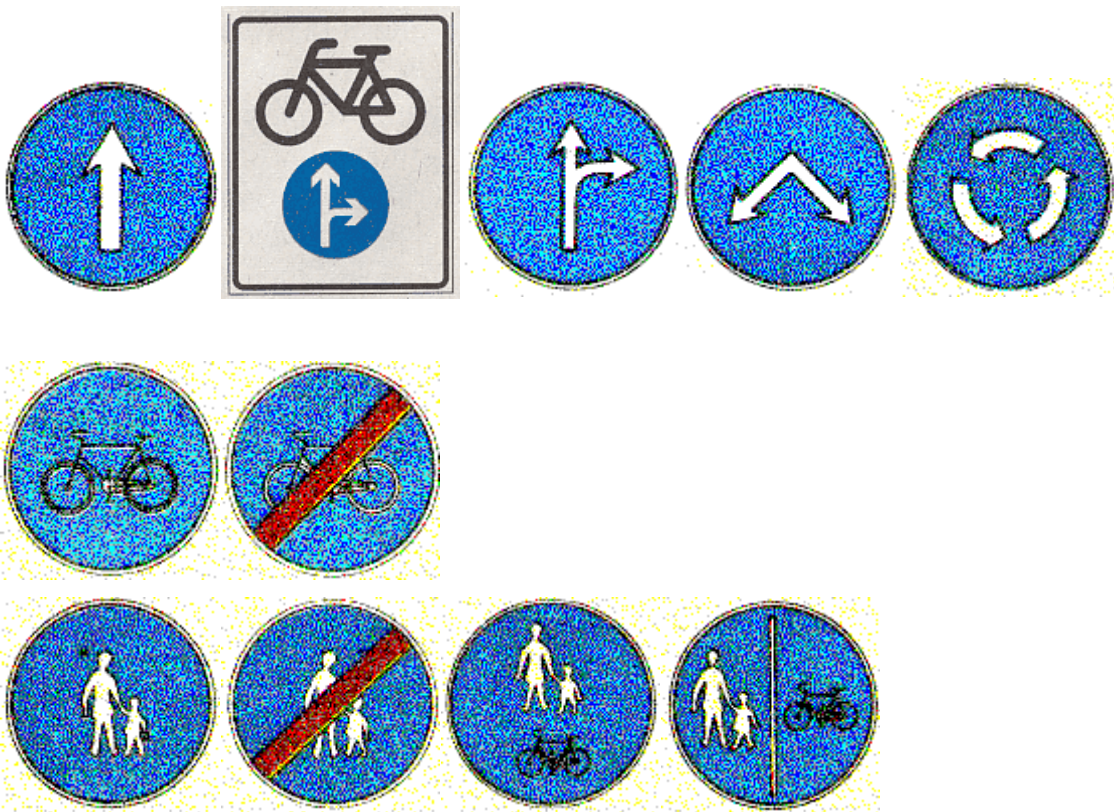

15. ábra

16. ábra

c) utasítást adnak,

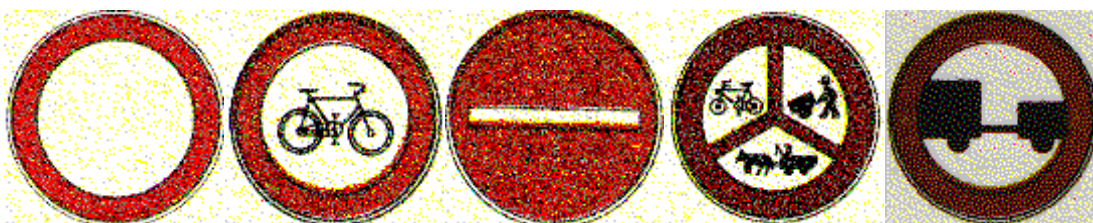

d) tilalmat, illetőleg korlátozást jeleznek,

A járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtáblák

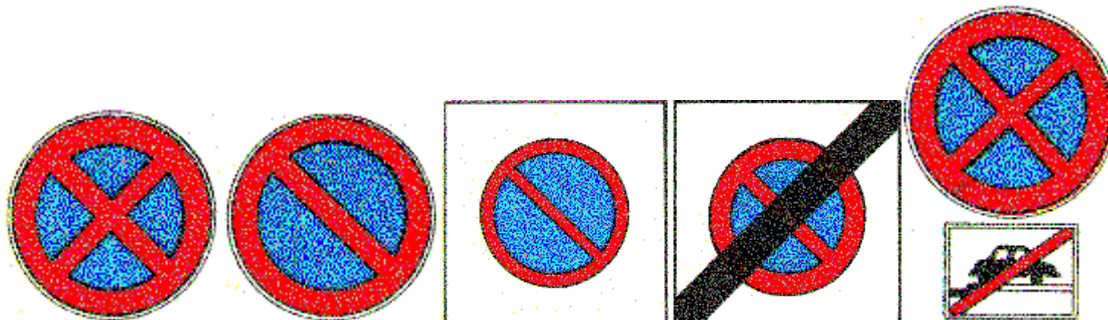

Behajtási tilalmak

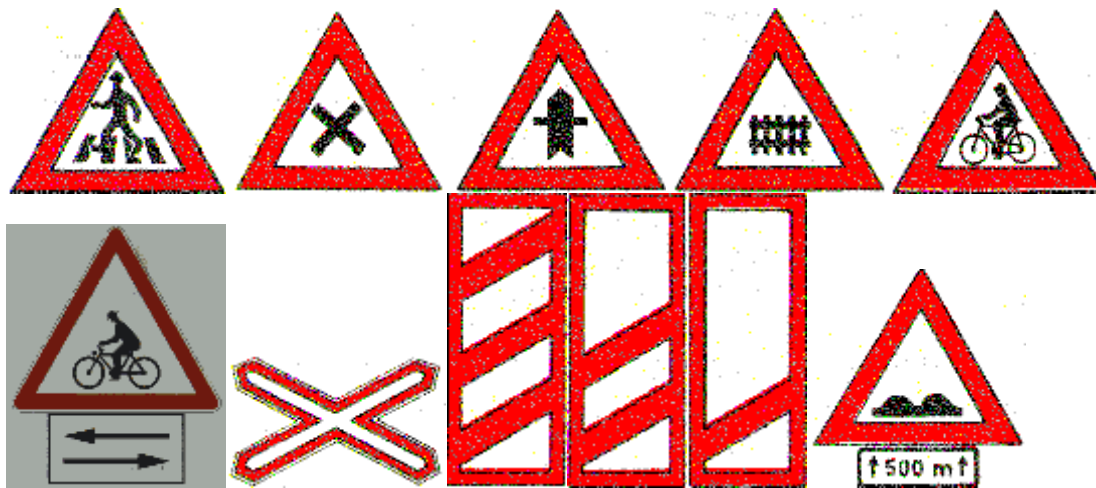

Megállási és várakozási tilalmat jelző táblák

e) veszélyt jeleznek

A veszélyt jelző tábla és a veszély helye (a veszélyes útszakasz kezdete) között a távolság

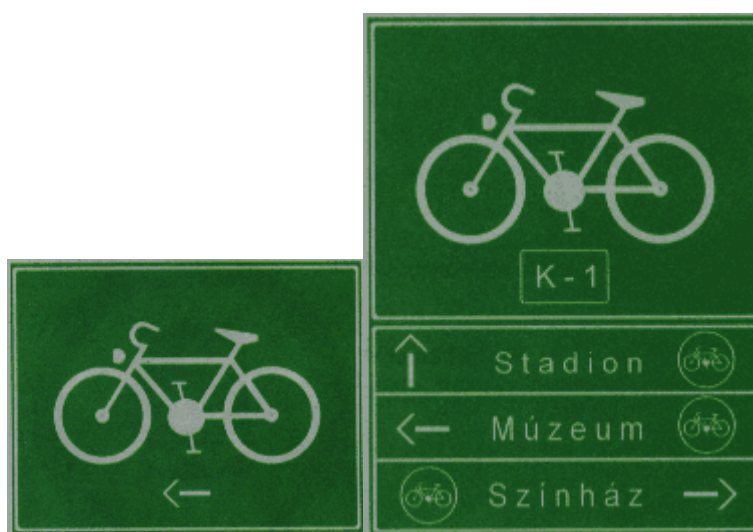
- autópályán 250-500 méter,
- lakott területen kívül egyéb úton 150-250 méter,
- lakott területen 50-100 méter,

kivéve ha a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla (96. ábra) rövidebb távolságot jelöl meg.

f) tájékoztatást adnak.

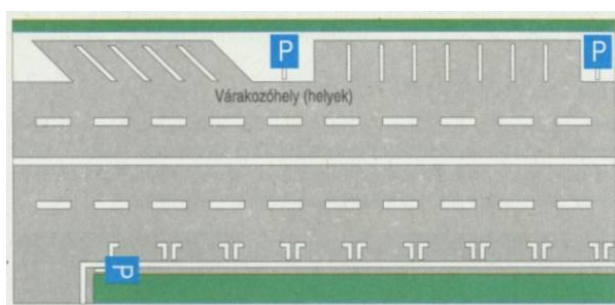

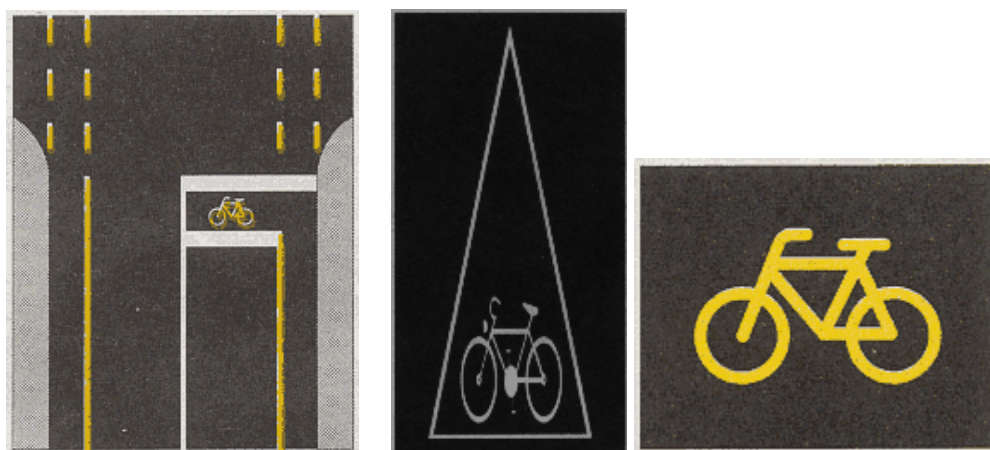
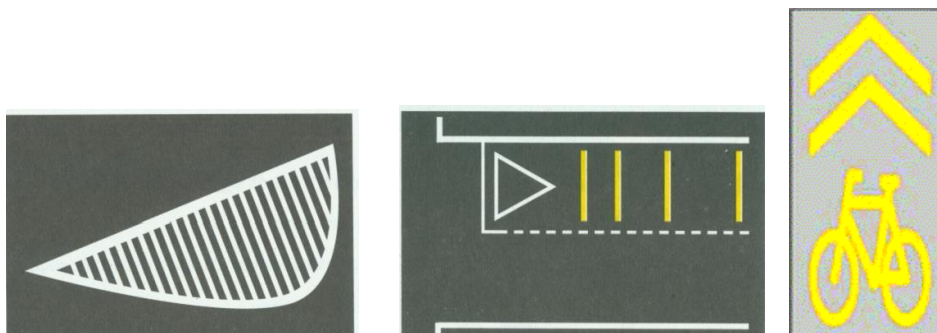
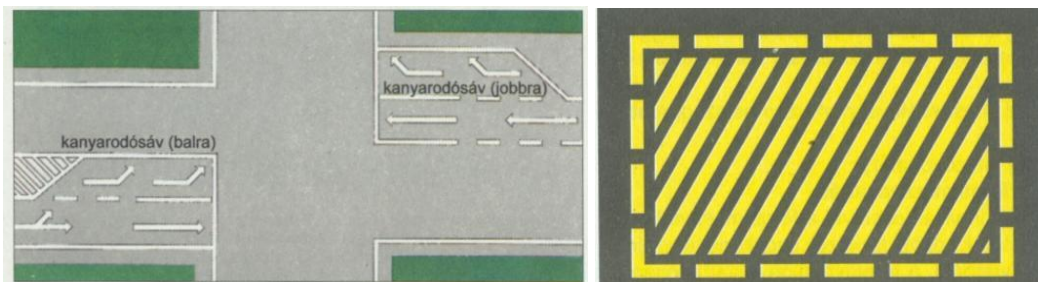

A jelzőtábla alatt kiegészítő tábla adhat útmutatást a jelzőtábla jelzésének értelmezésére.

A fényjelző készülékkel együtt (alatta vagy felette) elhelyezett kötelező haladási irányt jelző tábla jelzése azokra a járművekre vonatkozik, amelyekre a fényjelző készülék jelzése irányadó.

6. Útburkolati jelek

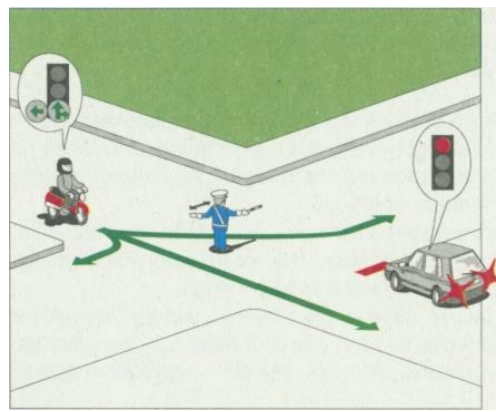
1.számú tesztlap

1. Melyik felszerelés kötelező a biztonságos kerékpározáshoz? (Több jó válasz is lehet!)
 - baseballsapka
 - helyesen beállított bukósisak
 - lámpák és macskaszem
 - láthatósági mellény
 - többfokozatú sebességváltó
2. Van-e különbség a kerékpáros alkalmassága tekintetében a főútvonalon, illetve a mellékutakon történő kerékpározás során?
 - igen
 - nincs
3. Az alábbiak közül melyek a KRESZ által elírt kötelező kerékpártartozékok? /Több válasz is megjelölhető./

- Fehér színű első lámpa.
- A pedálon és a küllők között borostyán sárga színű prizmák.
- Vörös színű hátsó lámpa.
- Vörös színű hátsó prizma.
- Két, egymástól független fék.
- Csengő.
- Fényvisszaverő ruházat (lakott területen kívül az úttesten éjszaka vagy rossz látási viszonyok között).
- Visszapillantó tükör.

4. Ebben a situációban melyik járművel szemben állva irányítja a rendőr a forgalmat?

- a motorkerékpárral
- a személygépkocsival
- egyikkel sem

5. A járműforgalom számára kihelyezett jelzőlámpa jelzése vonatkozik-e a kerékpárosokra?

- igen, minden esetben
- csak akkor, ha nincs külön kerékpáros jelzőkészülék
- a kerékpárosokra ez a jelzőkészülék sohasem vonatkozik

6. melyik jármű hajthat be az e táblával jelzett útvonalra?

- csak a kerékpár
- a kerékpár és a segédmotoros kerékpár
- a megkülönböztető jelzéseit használó jármű is

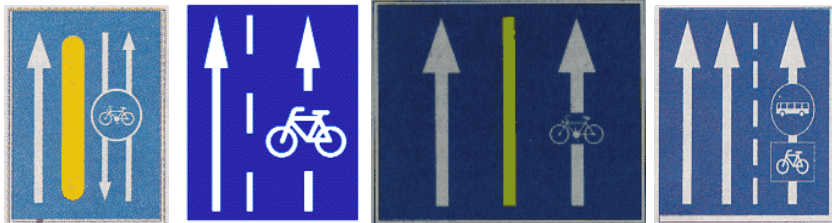

7. Figyelembe kell vennie a kerékpárosnak az alábbi jelzőtáblát?

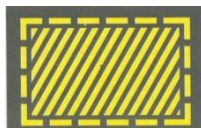
- igen, minden esetben
- csak lakott területen kívül, ha bukósisakot visel
- csak kerékpárúton

8. Az alábbi jelzőtáblák közül melyik jelzi a „Nyitott kerékpársáv”-ot?

1. 2.
 3. 4.
- az 1. számú
 - a 2.számú
 - a 3. számú
 - a 4.számú
 - mindegyik
 - egyik sem

9. Ráhajthat-e kerékpárjával az alábbi útburkolati jellel ellátott úttestre?

- igen, csak megállni és várakozni tilos az ilyen jellel ellátott úttesten
- nem, nem is érinthetem
- igen, de csak balesetveszély esetén, baleset elhárítása céljából

10. Hegyeshalom településen milyen tapasztalatai vannak a közlekedési szabályok betartása és az udvarias magatartás terén?

- nincs negatív tapasztalatom, a község útjain előzékeny és szabálytisztelő magatartást tapasztalok
- sok a szabálysértés és az udvariatlan, agresszív vezető
- nem látok eltérést a többi településsel történő összehasonlításban, közepes osztályzatot adnék a szabálykövető és a megértő, segítő magatartás jellemzéseként